

DISPNEEA-SIMPTOM CARDINAL IN MEDICINA INTERNA

V M Pompilian

Dispneea

- Def: conștientizarea unei dificultăți în respirație.
- Poate fi descrisă drept: sufocare, respir. spf. , expir incomplet, efort respir↑, constrictie toracica
- Cauze posibile:
 - Reducere complianta pulm
 - creștere rezistența la fluxul de aer
- Mecanisme complexe: (mecanoceptori, chemoceptori, componenta emotională)

Cauze dispnee

- Respiratorie
 - cai aeriene:BPOC,astm,brect,fibr chistica,tumora Fg/Lg,pareza corzi vocale bilat,obstr/stenoza traheala, traheomalacie, AR cricoaritenoid.
 - parench pulm: b pulm interst,infectii,ARDS, tumori infiltr/metastatice, pneumotorax
 - circ pulm:TEP,HTP cr trombembolica,malform AV pulm,arterita pulm
 - perete thx,pleura:pleurezie masiva,ascita,tm pleurala,fract costale,pneumotorax,spondilita ank,cifoscolioza, boli neuromusc,pareza dfrgm bilat

Cauze dispnee (2)

- Cardiaca:
 - IVS, boala mitrala, cardiomiopatii, lichid pericardic sau peric constrict, shunt intracardiac
- Non cardiorespirator: anemie, acidoza metab compensata resp, lez hipotalamice, psihogena

Cateva clue-uri pt dg etiologic

- Dispnee cardiaca;
 - anteced de boli cardiace(ex:IM, HTA)
 - consumator alcool (CMD)
 - ortopnee, dispnee parox noct
 - ↑ proBNP
- Dispnee pulmonara:
 - anamneza-suferinta respiratorie cronica
- Dispneea asociata cu anxietatea:
 - nu pot inspira complet
 - respiratii adanci, punctate de oftat/suspinat
 - “nod in gat”, amorteli periorale, comportament teatral
 - dg de excludere!!! (pac poate fi f anxious din cauza hipoxemiei)

Intrebari pt pacientul dispneic

- De cand?
- Toleranta efort
- Ortopnee? dispnee parox noct?
- Anteced cardiace/respir?
- Febra?
- Fumat?
- Inspiratorie/expiratorie?

Intrebari pt pacientul dispneic (2)

- Angor?
- Wheeze/tuse?
- Anxietate?
- Debut f rapid (TEP) sau instantaneu (pneumothx)

Clasificarea NYHA a dispneei

- Clasa I: fara dispnee/doar la eforturi mari
- Clasa II: dispnee la efort moderat;nu are dispnee la eforturi uzuale
- Clasa III: dispnee la efort minim;are dispnee la eforturi uzuale
- Clasa IV: dispnee la repaus

Dg dif dispnee bazat pe durata

- Sec/min:
 - astm, TEP, pneumothx, EPA, anafilaxie, corp strain
- Ore/zile:
 - BPOC, ICC, astm, infectie respir, pleurezie, acidoza metab
- Saptamani/luni:
 - b pulm interst, BPOC, pleurezie, anemie

Dg dif dispnee debut acut (dupa elem clinice asociate)

- Prezenta durerii pleurale:
 - pneumothx,pleurezie,pneumonie,TEP,traum
- Absenta durerii thx:
 - EPA,acidoza metab,TEP
- Prezenta durere retrosternala:
 - IMA,ICC,TEP
- Prezenta wheeze:
 - astm,inhalare iritanti br,BPOC
- Prezenta stridor:- obstr cai aer sup

Caracteristici BPOC

- Istorice
 - fumat
 - tuse productiva cronică, dispnee, wheeze
- Ex clinic
 - tahipnee/buze tuguiate/cianoza/alecat anterior (brate pe genunchi)/tiraj supraclav sau intercostal/semn Hoover/cartilaj tiroid deplasat în inspir (tracheal tug)

Dispneea cardiaca

- Este tipic cronica
- Initial apare la efort, apoi si in repaus
- Mecanism: debit VS nu \uparrow la
efort \rightarrow \uparrow presiune telediastolica VS \rightarrow \uparrow pres
vv pulm \rightarrow acumul lichid in spatiul
interstitial \rightarrow \downarrow complianta pulmonara

Forme specifice (ortopneea si dispnea paroxistica nocturna)

Ortopneea

- dispnea apare in clinostatism
- Pacientii dorm in fotoliu sau pe mai multe perne
- In pozitie ridicata edemul se distribuie in zonele declive ale plamanului, iar zonele superioare se ventileaza mai bine

Dispnea paroxistica nocturna

- Dispnee severa, care trezeste pacientul
- ↓debit VS
- În clinostatism se resorb edemele
- Dispnea acuta poate aparea și în : edem pulmonar acut; trombembolism pulmonar

Cauze rare de ortopnee

- Ascita masiva
- Sarcina
- Paralizia diafragmatica bilaterală
- Epansamentul pleural masiv
- Pneumonia severă

Patternuri respiratorii anormale

Tipuri de respiratie	cauze
Apnee in somn-stop flux aer >10 sec >10 ori pe noapte	Obstructiva (ex:obezitate,amigdale Htrof, modif t conj Fg in acromegalie si hipotiroidism)
Cheyene Stokes-per de apnee (asoc cu alter constientei) alternand cu per de hiperpnee (asoc cu agitatie)	IVS,leziuni cerebrale,altitudine mare
Kussmaul (foamea de aer)- respir ample,rapide	Acidoza metab(ex: DZ,IRC)
Hiperventilatie, cu alcaloza,tetanie,parestezii periorale	anxietate
Ataxica (Biot)	Leziuni trunchi cerebral
Paradoxala (abdomen aspirat in int in inspir)	Paralizie diafragm
Apneustica-pauza postinspiratorie	Leziune pontina

DISPNEEA CA SITUATIE DE URGENTA

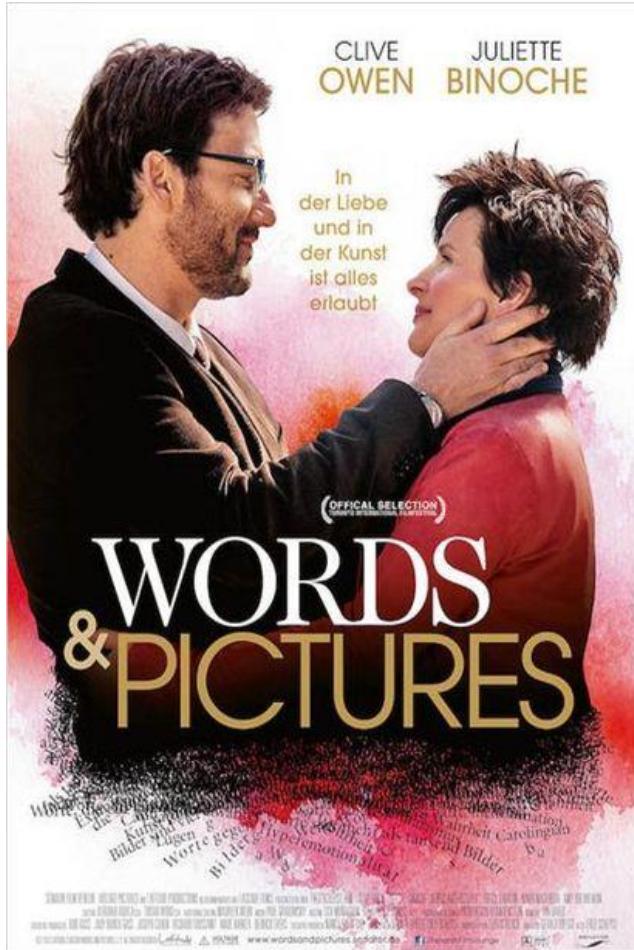
- Unele (nu toate) situatiile de dispnee=urgenta.
- Pacientul trebuie considerat urgență până la proba contrară
- Patologii cu risc vital-exemple: TEP, IMA, obstrucțiile cai aeriene, anafilaxia, tamponada cardiaca, pneumotorax, pleurezie masivă
- De identificat rapid cauza:
respiratorie?cardiacă?alta?
- Dispnea psihogenă=dg de excludere

EVALUARE CLINICA IN URGENTA

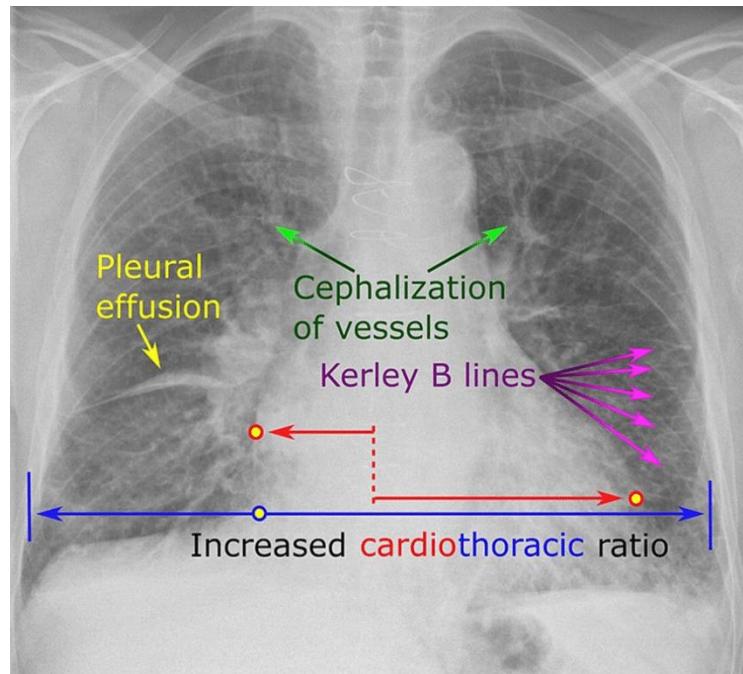
- Semne vitale: fr respir, TA, puls, febra
- Asp general: obez,casectic, traumatism, gravida, pozitie .
- Tegumente: palid,cianotic, hipocratism digital, emfizem subcut
- Gat: jugulare turgescente, stridor
- Ex torace: inspectie, ampliatii, sonoritate, raluri, m.v.,raport I/E

EVALUARE PARACLINICA

- Hemograma: leucocitoza, anemie
- proBNP; D dimeri
- Enzime citoliza mioc: troponina, CK, CK-MB
- Gaze sanguine : pulsoximetru, Astrup
- RX toracic: infiltrate, colectii pleurale, atelectazie, pneumotorax, cardiomegalie,etc
- EKG: IMA, TEP, microvoltaj
- CT pulmonar- cu subst contrast, +/- cupe fine

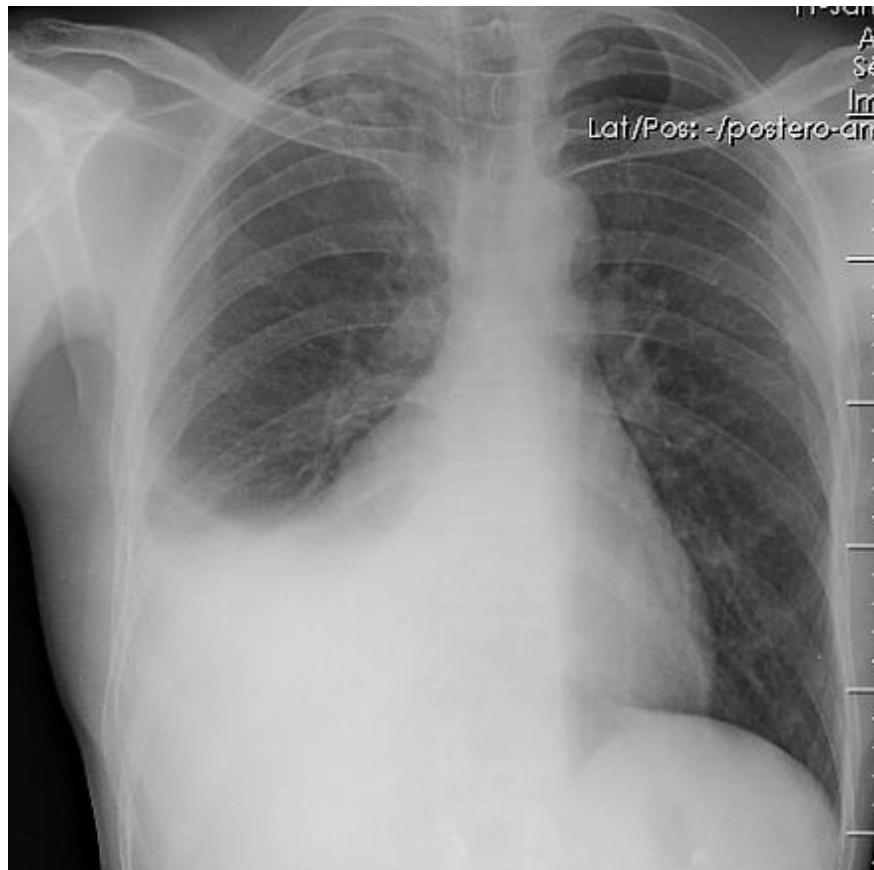
INSUFICIENTA CARDIACA

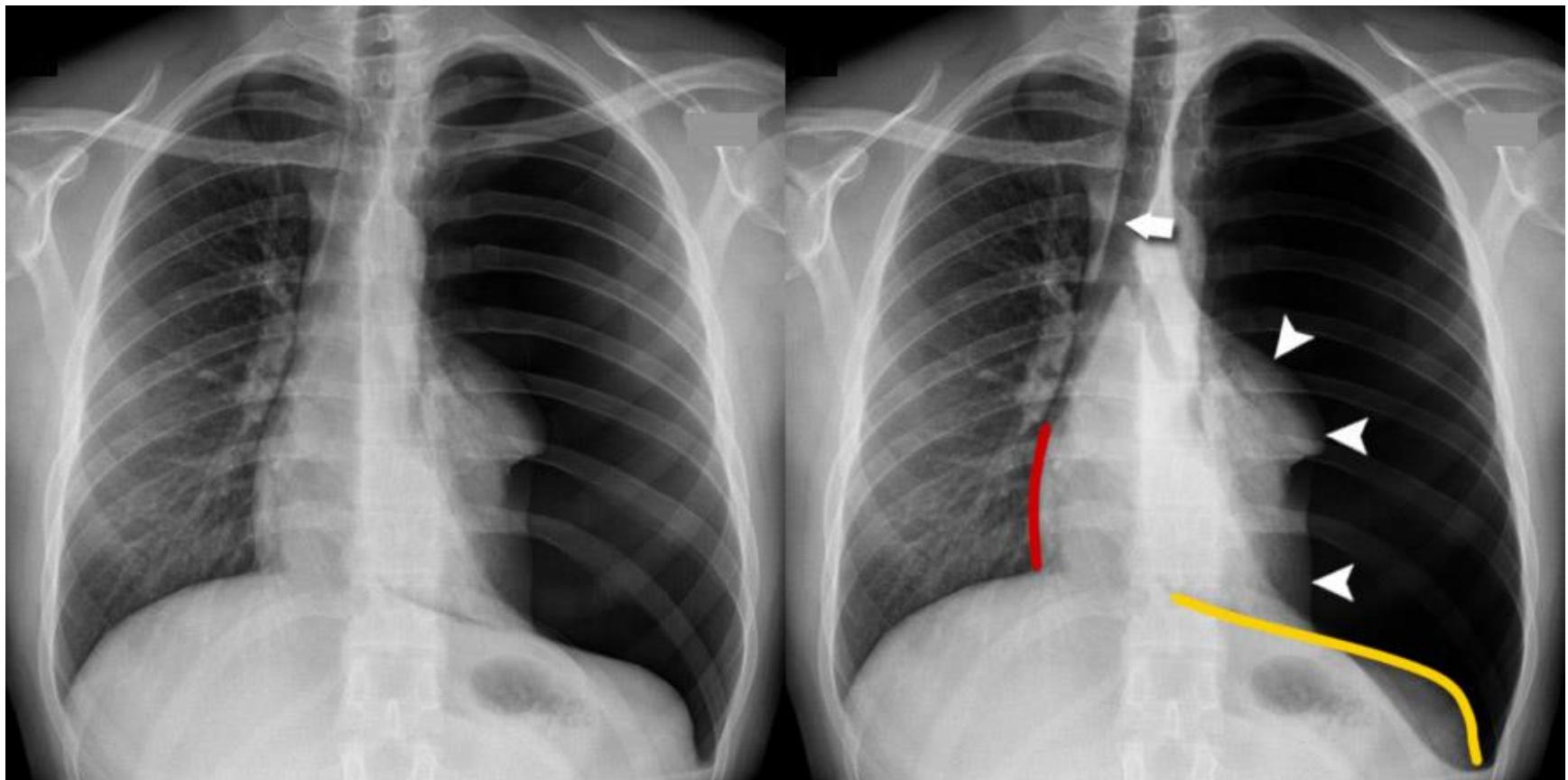
PNEUMONIE

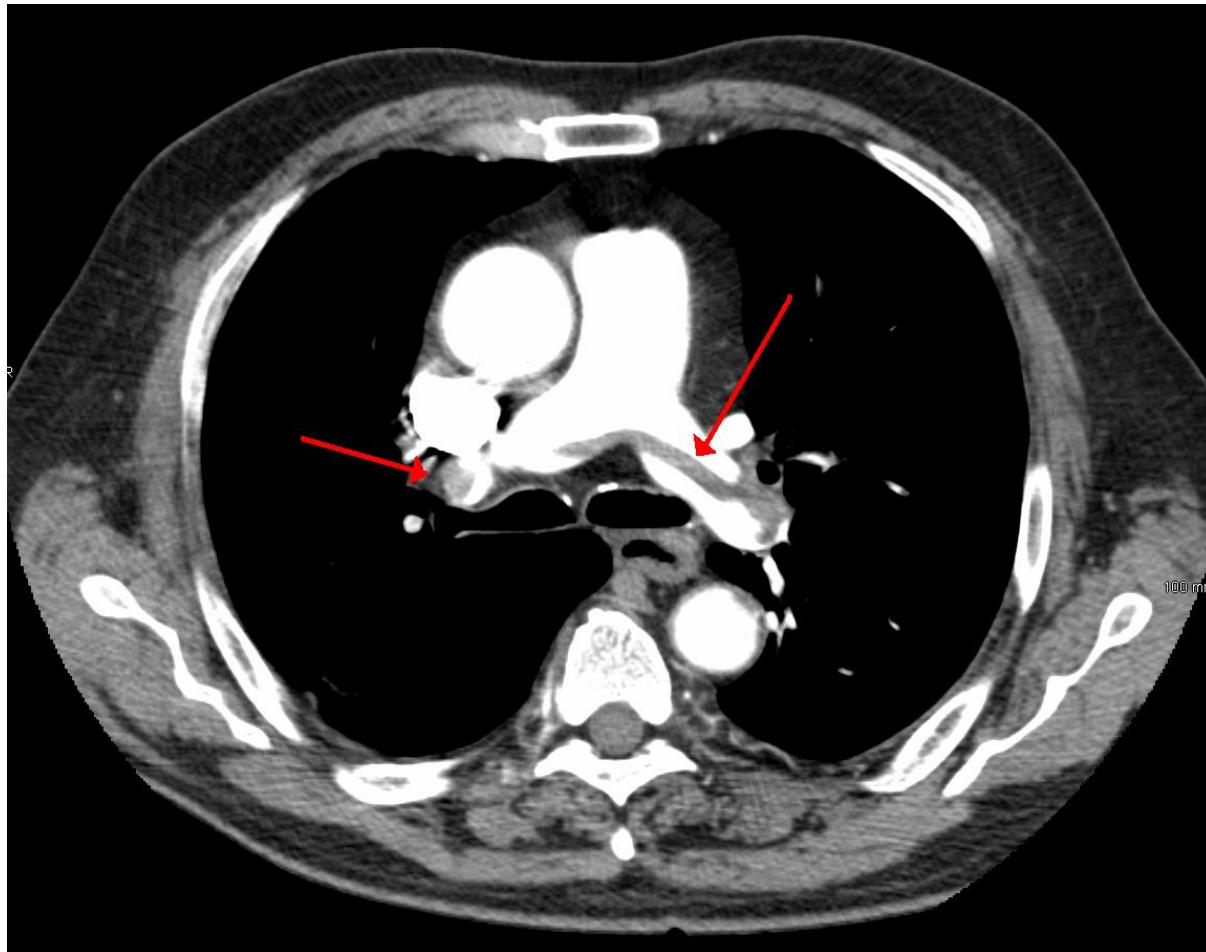
PLEUREZIE A MARII CAVITATI

PNEUMOTORAX

TROMBEMBOLISM PULMONAR

SI CATEVA EXEMPLE CLINICE:

Caz nr 1:

- Barbat, 58 ani, fumator 40 UAP
- Tuse productiva in sezonul rece de peste 20 ani
- In ultimii 7 ani tusea asociaza wheezing
- Acum: dispnee, wheezing, tuse productiva, stare subfebrila
- Ex clinic: expir prelungit, sibilante+ronflante difuz

Caz nr 2:

- Femeie, 84 ani
- De 20 ani dg: stenoza aortica atherosclerotica
- De 5 ani-fibrilatie atriala
- Tratamentul cardiologic-urmat intermitent; dieta nerespectata (sarbatorile de iarna)
- Pe 2 ian-UPU: dispnee la minim efort si repaus, ortopnee, dispnee parox noct
- Edeme MI
- Ex clin: subcrepitante basal bilat, tahicardica , suflu sistolic aortic, jugulare turgescente, hepatomegalie, edeme MI

Caz nr 3:

- Femeie , 52 ani, fractura tibie dr operata recent (7 zile)
- Tromboza venoasa profunda gamba stg postoperator
- Dupa 3 zile: dispnee brusc instalata, anxietate
- Ex clinic: fara raluri, tahic sinus (120/min), SaO₂= 88% aa
- EKG: P pulmonar, brd minor
- CT pulm cu subst K: TEP

Caz nr 4:

- Femeie, 32 ani, fara APP
- Conflict conjugal recent
- Asociat cu consum etanol (afirmativ moderat)
- Dispnee descrisa ca “nod in gat”, parestezii periorale si ale extremitatilor; anxietate, comportament teatral.
- Ex clinic normal
- EKG, SaO₂, RX pulm –normale.

BERLIN
TAKE MY BREATH AWAY

LIVE FROM THE TOP GUN

From the original soundtrack of the Paramount Motion Picture

TOP GUN